

KÄRNKRAFTSKOMMUNERNA
SWEDISH MUNICIPALITIES
WITH NUCLEAR FACILITIES

Protokoll fört vid sammanträde med KSO styrelse

Datum: Fredagen den 21 mars 2025. Tid 09.00 - 11.30. Teamsmöte.

Närvarande

Oskarshamns kommun: Andreas Erlandsson (S), Sven Gunnar Persson (KD), Lucas Lodge (M) och Leif Axelsson, (SD).

Varbergs kommun: Ann-Charlotte Stenkil (M) och Kent Norberg (S).

Östhammars kommun: Fabian Sjöberg (M), Lisa Norén (S), Lennart Owenius (M) och Jonas Lennström (S).

Tjänstemän: Eva Andersson, Östhammars kommun och Niclas Lundström, Oskarshamns kommun.

KSO- samordnare: Ted Lindquist.

Övriga närvarande

Vid sammanträdet deltar även två externa föredraganden, dels Jan Johansson, SSM, dels Anna Fridén, Forskningsinstitutet RISE.

Dagordning

1. Mötesprotokoll KSO- styrelsen 2024-11-15.
-

Föreligger protokoll från styrelsemötet den 15 .

Beslut

Protokollet gås igenom och läggs till handlingarna.

2. Rapporter från medlemskommunerna, inkl. information om pågående SMR- projekt.
-

Varbergs kommun och lokala säkerhetsnämnden vid Ringhalsverket

Lokala säkerhetsnämnden har sammanträtt den 7/2 och nästa möte är den 16/5. Media har uppmärksammat att Ringhalsverket har producerat 1000 TWh sedan starten 1975. Vattenfall har under veckan anordnat ett öppet hus för allmänheten. Samråd pågår enligt miljöbalken inför miljöprövningen.

I mars kommer även en föredragning att ske i kommunfullmäktige. Det finns frågor rörande naturreservatet Biskopshagen i området och en oro för begränsningar i det rörliga friluftslivet under byggtiden och framåt. Eftersom det är ett skyddsområde runt Ringhalsverket så finns en oro för ökat terrorhot med anledning av omvärldsläget. Samtidigt konstateras att Vattenfallprojektet är mycket intressant om det kommer att genomföras. Vattenfall har inte bestämt om det blir SMR:er eller storskaliga reaktorer.

Oskarshamns kommun och lokala säkerhetsnämnden vid Oskarshamnsverket

Säkerhetsnämnden har genomfört ett intressant studiebesök vid Oskarshamnsverket för att informera sig om nedmonteringen och rivningen som pågår av O 2. I övrigt framgår att det är normal drift vid både OKG och SKB. Vid mötet medverkade SSM med information. Länsstyrelsen informerade om utvärderingen efter kärnkraftsövningen KKÖ-24 och övning FENIX. Produktionsresultatet 2024 uppnådde nästan produktionsmålet, men vissa problem påverkade. Årets revision inleds den 29/3. SKB har fått en del ålägganden från SSM i samband med utbyggnaden av Clab. Noteras att näringslivs- och energiministern har tagit spadataget för Blykallas elektriska testreaktor i anslutning till Oskarshamnsverket.

Östhammars kommun och lokala säkerhetsnämnden vid Forsmarksverket

Lokala säkerhetsnämnden har sammanträtt den 20/3. Ett genomfördes på plats hos SKB. En utställning har arrangerats med filmer och annat för allmänheten. Sprängarbeten för utbyggnaden av SFR har påbörjats. Vissa problem med F2 och en trasig packning med avställd reaktor som följd. Därefter även ventiler som kärvat efter en tid med avstängd reaktor. SSM har ännu en gång uteblivit vid nämndens sammanträde. SKB ska flytta från centrala Östhammar ut till Forsmark. Länsstyrelsen har informerat om kärnkraftsövning HAVSÖRN. Säkerhetsnämnden har varit delaktiga och följt övningen och utbildningen. Information lämnades även av slutförvarsorganisationen. Pågår ett regeringsprojekt som är en del av första delen i pilotprojektet om ett tematiskt tillägg om olika kraftslag i kommunen. Pontus Eriksson är projektledare. Nämnden har antagit en reviderad arbetsordning och en kommunikationsstrategi. Nämnden ska ha ett öppet möte för allmänheten i Tierp den 26/6 och diskuterar om hur nämnden på ett bra sätt ska nå ut till allmänheten. Eftersom UNT har köpt upp den tidning och reklamblad som funnits i Tierp och lagt ned dessa så bedömer nämnden att det inte är lämpligt med annons i UNT utan nämnden för istället en dialog med bygdeföreningarna.

Fabian Sjöberg nämner också att kommunen försöker få till stånd diskussioner med Svenska Kraftnät och Vattenfall om kraftnätet. Nätet är eftersatt så att elnätet i området klarar inte elbehoven i Östhammar.

3. Kärnkraftsprövningsutredningen och remiss av utredningens delbetänkande om effektiv tillståndsprovning och ändamålsenliga avgifter samt rapport från hearing om delbetänkandet den 18/3.

Delbetänkandet har remitterats till KSO, medlemskommunerna och de lokala säkerhetsnämnderna. Remisstid t.o.m. 2025-04-16. Presidiet har diskuterat remissen och föreslår att KSO- samordnaren får i uppdrag att ta fram ett förslag till yttrande utifrån framförda gemensamma synpunkter i samband med tidigare remisser om ny kärnkraft. Se även ärende 4 nedan rörande de lokala säkerhetsnämnderna. Vidare föreslås att styrelsen bemyndigar presidiet att avge ett yttrande från KSO. yttrande som delges styrelsen.

Regeringskansliet har bjudit in remissinstanser till en hearing den 18/3 angående Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande 1 avseende effektivare tillståndsprovning och ändamålsenliga avgifter. Syftet med hearingen var att i ett tidigt skede få en bild av remissinstansernas övergripande synpunkter.

Delbetänkandet innehåller bland annat följande förslag:

- Ny lag om principbeslut - ny form för tidigt politiskt ställningstagande.
- Regeringen tar tidig ställning till om verksamheten är förenlig med samhällets helhetsintresse.
- En kärnteknisk anläggning får företräde framför andra intressen.

- Hänsyn tas till försvarets intressen.
- Kommunala vetot är kvar.
- Nya moment kärntekniklagen: förberedande dialog för ökad förståelse och planering inför framtagning av ansökan, Förhandsbesked om projektets förutsättning att uppfylla kraven.
- Prövningen KTL effektiviseras och förtydligas. SSM beslutar om tillstånd. Anläggningen få byggas så fort alla tillstånd finns på plats utan särskilt godkännande.
- Förändrat avgiftsuttag. Lägre avgifter än idag. Internationell jämförelse gjorts. Avgiften anpassas till granskningsinsatsen. Avgiften differentieras m.h.t. reaktorstorleken.
- Miljöbalken ska avse konventionell miljöpåverkan och inte kärnteknik och strålskydd. Ingen obligatorisk samordning KTL
- Föreslagen process kan spara tre år mot nuvarande tillståndsprocess. Gäller storskalig reaktor med beprövad teknik. Gäller troligen inte den första reaktorn, men på sikt möjligt.

KSO- samordnaren anmäler att regeringskansliet bjudit in KSO till ett webbmöte med handläggare på rättssekretariatet den 18/3 på eftermiddagen. Vid mötet deltog Jan Bengtsson, Varbergs kommun och KSO-samordnaren. Några av de KSO- synpunkter som framfördes vid mötet var följande:

- Utredningen har föreslagit att det kommunala vetot ska finnas kvar. Tidigare i tillståndsprocessen i.s.m. principbeslut. KSO har framfört att det kommunala vetot är en grundpelare för kommunerna samt att kommunerna har behov av ett gediget och komplett underlag i de inkomna ansökningarna och gott om tid för att kunna bedöma en ansökan om principbeslut. Ett tidigt principbeslut är positivt.
- Utredningen har pekat på behov av utbildningsinsatser nya kärnkraftskommuner samt inrättandet av nya lokala säkerhetsnämnder i dessa kommuner. KSO pekar på behovet av utbildnings- och informationsinsatser även i befintliga kärntekniska kommuner.
- Utredningen föreslår en översyn av de geografiska begränsningar som finns vid nyetablering i kustområden. KSO noterar att det finns ett antal kustkommuner bland de 13 pågående pilotprojekten.
- KSO pekar på möjliga undanträngningseffekter för annan kommunal kärnverksamhet vid etablering av ny kärnkraft samt att kärnkraft inte är en kommunal kärnverksamhet.
- KSO pekar på vikten av legitimitet hos invånarna (informerade och delaktiga). Transparens är viktigt. Olika processer i befintliga kommuner med erfarenhet och kunskap jämfört med i nya kommuner. Ianspråktagande av markytor och behov av tid och resurser för att bedriva planarbete och till aktiviteter för information och delaktighet.
- Hur hantera samhällsbygget runt om kring ett kärnkraftbygge? Anläggningspersonal och externa entreprenörer ska kunna bo och leva under uppbyggnad och drift av ny kärnkraft. Sociala aspekter. Kärntekniken klarar industrin av, och det blir inte problemet utan mer samhällsaspekterna när 10 000-12 000 vistas i kommunen under byggtiden.
- Även behov av infrastruktur och boende m.m. Kräver också sina rättsliga bedömningar utifrån speciallagstiftningen. Exempelvis menar Varbergs kommun att Vattenfall inte har förståelse för vad detaljplanarbetet betyder och omfattar.
- Stora planeringsprojekt kräver resurser.
- Stora komplexa projekt kräver specialkompetens och personella resurser i kommunerna. Kompetensbehov/försörjning kvalificerad kommunal personal samt vidare och fortbildning.
- Statliga resurser till kommunerna Jämför kärnavfallsprocessen/Kärnavfallsfonden.
- Behov av översyn av kommunalekonomiska förutsättningar och incitament för att vara värdkommun för kärnkraft (Jfr. lokal fastighetsskatt t.o.m. 1978). Även jämförelse Mervärdesavtalet 2009!

Oskarshamns kommun framhåller vid dagens möte vikten av att tyngdpunkterna i kommunernas respektive de lokala säkerhetsnämndernas yttranden bör präglas av att man svarar från två olika ansvarsområden. Säkerhetsnämndernas fokus bör ligga mer på behovet och vikten av de lokala säkerhetsnämnderna och kommunen bör mer fokusera på ett expansivt perspektiv med ny kärnkraft.

Ordföranden pekar på att Sveriges Kommuner och regioner, SKR, har haft ett förslag till yttrande uppe i samhällsberedningen. Framkommer att det finns vissa frågetecken om SKR- yttrandet i delen som rör regeringens principbeslut och underlaget för kommunernas beslut rörande det kommunala vetot.

Vidare framhåller ordföranden att kärnavfallsfrågan och frågan om slutförvar i.s.m. ny kärnkraft är en utmaning framöver. Det finns ett behov av riktlinjer från staten och även ett behov från industrin eftersom det i dag finns en beprövad och godkänd teknik. Frågor uppstår såsom, finns det behov av ett mellanlager som idag och finns det behov av ett slutförvar som idag. Nya aktörer vill att staten ska ta mer risk. Opinionsmässigt är det också intressant med frågor om vilken risk staten ska ta och vilken risk industrin ska ta.

Beslut

Presidiet och KSO- samordnaren bemyndigas att avge yttrande över Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande 1.

4. Uppföljning av Statskontorets regeringsuppdrag om översyn av s.k. nämndmyndigheter bl. a. de lokala säkerhetsnämnderna.

Statskontoret har 2024 fått i uppdrag av regeringen att analysera uppgifterna för och organiseringen av de myndigheter under regeringen som leds av en nämnd. Se bilaga. Uppdraget har redovisats till finansdepartementet den 13 juni 2024. Det finns totalt 45 nämndmyndigheter. Regeringskansliet har därefter berett ärendet. Reflektioner i.s.m. styrelsens tidigare sammanträde: ”Samtidigt slås fast att kärnkraft är ett nationellt ansvar och inte ett kommunalt ansvar. För övrigt finns det idag inga naturliga kontaktytor gentemot industrin och myndigheterna utöver de lokala säkerhetsnämnderna.”

Statskontoret föreslog i sin rapport till regeringen att en fördjupad utredning skulle göras i delen som rör de lokala säkerhetsnämnderna. I september 2024 remitterade regeringskansliet Statskontorets rapport till de lokala säkerhetsnämnderna för yttrande. Slutdatum för remissvar var den 3/12 2024. KSO har den 29/11 2024 avgivit gemensamma synpunkter från KSO till regeringskansliet. KSO- samordnaren har i februari 2025 varit i kontakt med regeringskansliet och då framkom att remissvaren fortfarande bereds.

Intressant i sammanhanget är att Kärnkraftsprövningsutredningen i sitt delbetänkande ”Ny kärnkraft i Sverige – effektivare tillståndsprövning och ändamålsenliga avgifter” (SOU 2025:7) gör bedömningen att lokala säkerhetsnämnder kan behöva inrättas i nya kärnkraftskommuner.

Enligt förslaget behöver tidpunkten för inrättande anpassas till när provning och uppförande beräknas påbörjas. Vidare konstaterar utredningen att lokala säkerhetsnämnder sedan inrättandet har fyllt en viktig roll vilket de alltså kan ha även fortsättningsvis, inte minst mot bakgrund av frågor om dels slutförvaring av använt kärnbränsle och nyetablering av kärnkraft. De lokala säkerhetsnämnderna har troligen historiskt varit en god grund för det, och bör även vara det i framtiden. Nämnderna bidrag till lokal förankring och förtroendeskapande information genom insyn och möjlighet till lokal informationsspridning bör således beaktas även vid nyetablering av kärnkraft.

Beslut

KSO avvaktar regeringskansliets beredning och remisshantering av Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande.

5. Fråga om ev. nya medlemskommuner i KSO – uppföljningsrapport

SMR-förstudier pågår på tre befintliga platser/medlemskommuner (Nyköping, Oskarshamn och Varberg).

SMR-förstudie pågår även vid Marviken i Norrköpings kommun. Dessutom finns Westinghouse Bränslefabrik i Västerås kommun samt ESS och MAX IV i Lunds kommun (Internationellt centrum som är världsledande inom materialvetenskap och life-science. MAX IV invigdes 2016 och planen är att ESS ska börja leverera forskning 2027). I tre av KSO:s medlemskommuner bedriver industrin förstudier om ny kärnkraft, Oskarshamn, Nyköping och Varberg. Berörda företag är dessutom i kontakt med flera andra nya kommuner om framtida förstudier.

Vidare samordnar Naturvårdsverket utifrån ett regeringsuppdrag pilotprojekt i 13 kommuner som syftar till att öka kommunernas beredskap för ny kärnkraft. KSO- kommunerna Oskarshamn, Varberg och Östhammar bedriver pilotprojekt. Övriga pilotkommuner har ingen tidigare erfarenhet av kärnteknisk industri. Bland dessa kommuner kan det eventuellt finnas potentiella nya medlemmar i KSO. Pilotprojekten ska slutredovisas den 30/9 i år. Oskarshamns kommun kommer att bjuda in pilotkommunerna till ett erfarenhetsutbyte vid ett möte i Oskarshamn den 18-19 juni (lunch-lunch). Dessutom kommer Naturvårdsverket att anordna ett samverkansmöte för pilotkommunerna och övriga parter efter sommaren.

Enligt tidigare beslut ska KSO:s ordförande kontakta Västerås kommun och vice ordföranden ska kontakta Lunds kommun. Regeringens planer och lagstiftning för ny kärnkraft kan också komma att innebära nya lokaliseringar. Vidare har KSO- samordnaren fått i uppdrag att se över KSO:s riktlinjer från 2021.

Beslut vid senaste styrelsemötet:

- Presidiet får i uppdrag att hantera medlemsfrågan.
- Presidiet får även i uppdrag att diskutera möjligheten att KSO anordnar en erfarenhetskonferens för intresserade kommuner. Se notering ovan om möte för pilotkommuner i Oskarshamns kommun.
- Styrelsen fortsätter att följa upp frågan enligt tidigare beslut.
- KSO- samordnaren får i uppdrag att se över nuvarande riktlinjer för KSO.

Beslut.

I enlighet med tidigare beslut fortsätter styrelsen att följa upp frågan.

6. Översyn av KSO:s riktlinjer från 2021.

Med anledning av diskussionen om ev. nya medlemskommuner i KSO har samordnaren haft i uppdrag att se över de riktlinjer som styrelsen fastställde 2021. Ett utkast har diskuterats med presidiet. Samordnarens utkast till riktlinjer i form av ett diskussionsunderlag bifogas kallelsen.

Fabian Sjöberg anser att det är ett bra utkast med föreslagna ändringar. Fabian anser att det är angelägenhet att möjligheten finns med associerade medlemmar så att dessa kan lära sig vad som krävs för att vara en kärnkraftskommun. Vidare anser Fabian att det bör finnas en utökad styrgrupp/presidium för att få en bredare beredning och förankring av olika ärenden. Vidare bör riktlinjerna ändras såtillvida att det framgår att Samarbetsorganet är en konsensusorganisation för gemensamma ställningstaganden.

Carl Gunnar Persson anser att förslaget är bra som utgångspunkt för fortsatt diskussion i styrelsen.

Ordföranden uppmanar styrelsen att komma med inspel över utkastet så det kan uppdateras till nästa möte.

Beslut

Styrelsens ledamöter uppmanas att komma med inspel över diskussionsunderlaget så att det kan tas upp igen vid styrelsens majsammanträde.

7. Regeringsuppdrag till Naturvårdsverket för att underlätta kommuners planering och arbetssätt med tillståndprocesser för effektivare etablering av ny kärnkraft och medel till pilotprojekt.
- Rapport från samverkansmöte 2025-03-04.

Uppföljning av processerna kring pilotprojekten i Oskarshamns, Varbergs och Östhammars kommuner. Kommunerna har även sökt projektmedel i den andra ansökningsomgången 2025. Pilotprojekten ska slutredovisas den 30/9- 25

Naturvårdsverket arrangerade den 4/3 ett virtuellt samverkansmöte. Vid mötet deltog 13 pilotkommuner och olika myndigheter samt KSO:s kontaktperson (samordnaren). Vid samverkansmötet deltog ett 50- tal deltagare online. 13 kommuner har lämnat in ansökningar till Naturvårdsverket i omgång 1 och 2. Vid dagens sammanträde föreligger nedanstående presentationer från samverkansmötet:

-Kärnkraftsprövningsutredningen.

-Kärnkraftssamordnaren.

-KSO- samordnaren.

-Presentationer från pilotkommunerna Oskarshamn, Varberg och Östhammar.

Vid samverkansmötet framhöll statssekreterare Daniel Westlén att Naturvårdsverket ska vara pådrivande i klimatarbetet. Han uttryckte också en förhoppning om att pilotprojektet underlättar förutsättningarna för kommunerna att få ny kärnkraft på plats. Han bedömde att det finns ett stort intresse för att bygga ny kärnkraft hos kommunerna och att 13 pilotkommuner är mer än vad han hoppats på. Statssekreteraren konstaterade att kommunerna har en central roll eftersom kärnkraften måste byggas någonstans i landet. Samtidigt har även myndigheterna en viktig roll i processen.

Vidare konstaterade statssekreteraren att regeringen driver på och håller ett högt tempo i frågor kring ny kärnkraft och att vi nu talar om fossilfri kraft och inte olika kraftslag, som ställs mot varandra. Politiken viktig och det som görs denna mandatperiod är viktigt för att klara utbyggnaden ny kärnkraft och klara Sveriges klimatmål 2050. Det är bråttom för under nästa mandatperiod måste utbyggnaden påbörjas. Nu finns inga begränsningar i antal reaktorer och möjlighet finns att bygga på nya platser. Regeringen avser att den 27 mars framlägga en proposition till riksdagen rörande finansieringen.

Samverkansmötet avslutades med att Naturvårdsverkets samordnare summerade dagen enligt nedan.

- Samstämmig bild och det finns en känsla för behovet av samverkan och att tänka långsiktigt.
- Mycket kompetens i myndigheter och samverkansorgan. Ta tillfället i akt att kontakta varandra.
- Tydligt medskick om samverkan till aktörerna!
- Kommer finnas flera tillfällen att ses. Oskarshamn har bjudit in aktörerna 17-18 juni, vilket är tacksamt. Naturvårdsverket kommer att diskutera en gemensam aktivitet efter sommaren inom projektets ram. Oskarshamns- mötet får ses som en del i erfarenhetsutbytet.

Regeringens nationella kärnkraftssamordnare Carl Berglöf konstaterade att en del av projekten påminner till delar i sitt innehåll om varandra. En form av korsbefruktning kan ske vid mötet i Oskarshamn. Därefter troligen ett slutmöte senast den 30/9. Samordnaren gjorde även ett Medskick till de som tittar på lokaliseringsplatser – ”Om de inte är möjliga med dagens lagstiftning så låt inte det hindra era förslag”.

Vid mötet framhåller Ann-Charlotte Stenkil att hon är något konfunderad om det är bra eller dåligt med att dra igång så många aktörer i pilotprojekten. Å ena sidan är det bra med ett ökat intresse för ny kärnkraft, men samtidigt är det underskattat vad det innebär att vara en kärnkraftskommun, t. ex. behovet av lokal acceptans med mera. Dessutom konstateras att det är många konsulter som är intresserade av de olika projekten. SMR-tekniken är dessutom oprövad i världen. Befintliga kommuner är förstå part i målet, men det finns risker att man naggar förtroendet för kärnkraften i kanten om detta inte processen kring ny kärnkraft görs på rätt sätt.

Fabian Sjöberg framhåller att tillståndsprocesser och bygglovsfrågor m. m. tar tid och kräver kompetens och resurser.

Vid styrelsemötet framkommer också att klimat- och miljöministern har bjudit in pilotkommunernas KS-ordföranden till ett dialogmöte den 7 april.

Beslut

Rapporten anses mottagen.

8. Planerat projekt "Samverkansforum för offentliga aktörer om ny kärnkraft" – Kärnkraftsamordnaren.

På uppdrag av den nationella kärnkraftsamordnaren planeras ett projekt som omfattar berörda kommuner, länsstyrelser och regioner m. fl. offentliga aktörer vid utbyggnaden av ny kärnkraft. Den nationella kärnkraftsamordnaren bjöd in till ett inledande möte för olika offentliga aktörer i Jönköping den 6/11 2024. Vid mötet deltog bland annat representanter för Oskarshamns kommun, Varbergs kommun och Östhammars kommun samt KSO-samordnaren. Dessutom medverkade forskningsinstitutet RISE vid styrelsens sammanträde den 27/9 med ett externt föredrag om det planerade samverkansprojektet och en dialog fördes kring ett antal frågor från RISE som vägledning inför forskningsinstitutets fortsatta arbete med projektet.

Se bilaga med sammanställda kommunala aspekter på processen rörande ny kärnkraft.

Se bilaga med utdrag RISE slutrapport från möte 2024-11-06.

KSO-samordnaren har varit i kontakt med den nationella kärnkraftssamordnaren och RISE kring det tänkta samverkansprojektet och då framkommer att samordnaren överväger fortsättningen. Kärnkraftsamordnaren för även en dialog med Naturvårdsverket om samverkan kring de 13 pilotprojekten i kommunerna.

Beslut

KSO inväntar Kärnkraftssamordnarens besked om en fortsättning på samverkansprojektet och samverkan med Naturvårdsverket.

9. Regeringsremiss av Statskontorets rapport om inrättande av en teknisk stödorganisation för att stärka kompetens- utredningsstödet inom kärnsäkerhet och strålskydd.

KSO har fått rapporten på remiss. Yttrandet ska lämnas senast 6 maj. Kommunerna och säkerhetsnämnderna har inte erhållit remissen.

I rapporten föreslår Statskontoret att regeringen inrättar en teknisk stödorganisation (TSO) för att stärka kompetens- och utredningsstödet inom kärnsäkerhet och strålskydd. Analysen visar att stödet i dag inte är tillräckligt effektivt och ändamålsenligt utformat för att skapa förutsättningar att bygga ut kärnkraften. En TSO kan förbättra den nationella kompetensförsörjningen, det internationella samarbetet och stärka stödet till Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM), bland annat i myndighetens arbete med att bereda ansökningar om nya kärnkraftsreaktorer. Vidare föreslås att TSO:n bör vara en uppgift i Strålsäkerhetsmyndighetens instruktion

Ordföranden föreslår att samordnaren ska skicka ut remissen till sekreterarna för eventuella inspel.

Föreslås att presidiet och samordnaren får i uppdrag att bereda remissen och bedöma om KSO ska avge ett eget yttrande om det bedöms motiverat.

Beslut.

Presidiet och samordnaren får i uppdrag att bereda remissen och bedöma ifall KSO ska avge ett eget yttrande om det bedöms motiverat.

10. Bokslut 2024.

Resultat för 2024 uppgår till -77 406. Den utgående balansen den 31/12 2024 är 237 568, vilket utgör KSO:s fordran på Oskarshamns kommun.

Beslut

Bokslutet per 2024-12-31 godkänns.

11. Revision 2024.

Föreligger revisionsyttrande från Oskarshamns kommuns auktoriserade revisorer. Efter att ha granskat räkenskaperna har revisorerna inga erinringar.

Beslut

Revisionsyttrande 2024 anses mottaget.

12. KSO:s verksamhetsberättelse 2024.

Föreligger KSO- samordnarens förslag till verksamhetsberättelse 2024.

Beslut:

Verksamhetsberättelse 2024 godkänns och anses mottagen.

13. Omvärldsbevakning/GMF.

Vid dagens sammanträde informerar GMF- rapportören Fabian Sjöberg bland annat om GMF:s årsmöte och 25- årsjubileum i Paks, Ungern, den 24-25 september. Vidare informeras om att det Globala Partnerskapet med GMF, CANHC (Kanada), ECA (USA) och nu även Sydkorea. Argentina och ev. Brasilien har börjat att formaliseras med en styrgrupp. Vidare framhålls att det finns frågor på EU-kommissionens syn på vad civilsamhället består av. GMF finns nämligen aldrig med i arbetsgrupper som Kommissionen bjuder in till och som har i uppdrag att jobba och vara delaktig i olika frågor. Däremot är miljöorganisationerna bedömda som sådana organisationer från civilsamhället. GMF:s närvaro är viktig i EU:s lagstiftningsarbete.

Ann-Charlotte Stenkil ställer frågan om vilka som deltar i Partnerskapets möten och vad som diskuteras med en orolig omvärld och ett besvärligt säkerhetsläge. Av Fabian Sjöbergs svar framgår bland annat att det ofta endast borgmästare som deltar. Fabian framhåller att man får avvakta och se hur tullhandelskriget kan komma att påverka samarbetet framöver.

a) *Avisering av GMF årsmöte och konferens i Paks, Ungern, den 24-25 september.*

Noteras att GMF:s 25-årsjubileum kommer att högtidlighållas i samband med årsmötet.

b) *KSO- samordnarens rapport (GMF- representant) från Teamsmöte den 10/2 med styrgruppen för planering av EU- Kommissionens energiforum, ENEF, i Bratislava, Slovakien, i höst.*

Samordnaren ombads av GMF att delta som GMF:s representant vid styrgruppsmötet. Samordnaren lyfte olika frågor såsom hur olika slutsatser som görs vid ett energiforum hanteras och bereds inför nästa energiforum? Svaret från mötesordföranden var att detta kan göras bättre och kanske bör ske i en arbetsgrupp som jobbar mellan åren!?

KSO- samordnaren efterlyste även det projektförslag som GMF tog fram 2023 på uppdrag av Energidirektoratet, om ett projekt avseende lokal delaktighet och insyn i processer kring ny kärnkraft och kärnavfallsfrågor. Slutprodukten är tänkt som en checklista/lathund för kommuner att tänka på under processen. Av svaret framgick att Energidirektoratet är medvetet om projektförslaget och är beredda att diskutera det på nytt och kanske ta upp det vid nästa eller kommande ENEF-forum. Samordnaren framhåller att en slutsats från ENEF FORUM -24 understryker vikten av civilsamhällets och olika intressenters/Stakeholders engagemang samt en öppen och transparent process.

c) *Rapport från Teamsmöte den 3/3 mellan GMF:s Steering Committee och GMF nybildade Baltic Group (Norge, Finland, Sverige och Polen). Ett initiativ från GMF Steering Committee för utvecklad dialog med medlemsländerna/kommunerna. GMF:s vicepresident Fabian Sjöberg är sammankallande. KSO- samordnaren deltog också i mötet.*

Fabian Sjöberg informerar om att det vid GMF:s årsmöte 2024 bestämdes att styrgruppens ledamöter är kontaktpersoner för olika delar av Europa. Fabian har ansvar Norden och Östersjöområdet. Därför har GMF bjudit in till digitala avstämningsmöten med medlemmarna. Syftet är utvecklad kontakt med medlemsländer/kommuner runt Östersjön. Möjligen även Danmark på sikt när kommunnätverket har konsoliderat sig.

En fråga som togs upp vid detta möte var hur GMF ska lyckas att nå borgmästare/motsv. på ett bra sätt!? Hur få fram relevant information (vad händer inom energiområdet) till borgmästarna som målgrupp och i vilka kommunikationskanaler!? (Nyhetsbrev, Webinar, bjuda in ett begränsat antal kommuner per tillfälle e.t.c.).

d) *Inbjudan till IAEA International Conference on Stakeholder Engagement for Nuclear Power Programmes, den 26-30 maj samt särskild inbjudan från IAEA:s generaldirektör till möte för borgmästare/motsv. i kärntekniska kommuner, i Wien den 27 maj e.m.*

I anslutning till IAEA- konferensen genomför europanätverket GMF ett studiebesök den 26/5 e.m. vid kärnkraftverket Zwentendorf utanför Wien, som aldrig tagits i bruk, men som har haft en symbolisk betydelse i Österrike.

Fabian Sjöberg kommer att medverka vid IAEA- konferensen som talare i slutförvaringsfrågor.

e) *KSO- samordnarens rapport från konferens m.a.a. kärnkraftsutbyggnad i Pommern, Polen, 18-19 mars 2025. Nuclear Energy Forum. KSO- samordnaren följde konferensen på distans.*

Polens första kommersiella kärnkraftverk är planerat för kommersiell drift 2036 med första spadtag 2028 under en förväntad uppdatering av landets kärnkraftsprogram. Den reviderade tidsramen innebär en treårig försening mot tidigare regeringsplaner om att anläggningen skulle vara i drift 2033.

I november 2022 valde Warszawa USA-baserade Westinghouse för att leverera sin AP1000 tryckvattenreakorteknologi för byggandet av tre enheter nära byarna Lubiatowo och Kopalino, nordväst om Gdansk på Östersjökusten i provinsen Pommern.

Den nationella kärnkraftsamordnaren Carl Berglöf medverkade i programmet liksom representanter från GMF.

Samordnarens noteringar från konferensen

- Polen är ett centralstyrt land i likhet med Frankrike.
- Nationellt kärnkraftsprogram som måste uppdateras.
- Polen har ingen kärnkraft idag, men varit på gång tidigare under kommunisttiden. Då med rysk teknik
- Kol är dominerande energikälla. Idag 80% av elproduktionen och ska ned till 60% på sikt helt avvecklas. Övriga energikällor: gas och ånga, biomassa och på sikt kärnkraft.
- Ideal energimix i Polen är kärnkraft och förnybart. 50/50 lämpligt. Med den snabba utvecklingen av SMR så kan fördelningen förändras.
- Fråga om att utnyttja ångan från kärnkraftverken för uppvärmning av bostäder, industrier och andra anläggningar är aktuell.
- Kärnkraften kan inte bara byggas ut vid kusten utan även i inlandet i Polen. Behov av 3-4 nya platser.
- SMR måste också undersökas mer när de nu är under utveckling.
- Behov utbildad personal, platser och infrastruktur. Behov av lokal social acceptans. När industrin har en lång lista på platser så behövs även regeringens stöd.
- Anläggningarna ska bidra till ekonomisk utveckling även för polska företag.
- Turisminfrastrukturen måste utvecklas. Infrastrukturen till bygget kommer att påverka turismen negativt. Kan delar av boendeanläggningarna användas för byggarbetskraften!? Anläggningarna måste ha rätt standard.
- Kommunerna behöver förstärkas när det gäller civil beredskap.
- Polen börjar från noll eftersom det inte funnits kärnkraft tidigare. Det gäller nu att promota och attrahera unga att studera kärnteknik för att kunna jobba i Polen eller utomlands.
- Brist på utbildningar och studenter på universiteten inom de områden som krävs.
- Lokala informationskommittéer planeras. Partnerskap och information prioriterat för invånarna.

f) *Samordnarens sammanställning till GMF m.a.a. nätverkets rapport/sammanställning om olika stödformer till kärntekniska kommuner i medlemsländerna. "Swedish agreements regarding funding to Nuclear Municipalities".*

Den färdigställda rapporten "Developing host community agreements for SMRs" presenteras av GMF vid ett Webinar den 27/3, kl. 14.00. Fabian Sjöberg och KSO- samordnaren deltar.

g) *Inbjudan till EURAD- project FORSAFF "Waste management for SMRs and future fuel", seminarium i Paris den 23 April (fr.o.m.12.00) - 24 April (t.o.m. 13:30). Även online.*

GMF- samordnaren är delaktig i en arbetsgrupp som arbetar med Stakeholder engagement/delaktighet för olika intressenter och som organiserar ett seminarium kring temat att utveckla förståelse och utarbeta rekommendationer för etablering av SMRs och frågan om kärnavfallet. Deltagande möjligt både på plats och online. KSO- samordnaren avser att delta online.

Webblänk: [Seminar SMR nuclear waste.](#)

Beslut

GMF- rapporterna anses mottagna.

14. Rapport från möte mellan nätverket Norska kärnkraftskommuner, NKK, och danska kommuner, 2025-02-25.

KSO- samordnaren informerade på distans de norska och danska kommunerna om KSO och aktuella kärntekniska frågor i Sverige. Ett 30-tal danska kommuner avser att bilda ett nätverk som det norska, NKK. Båda nätverken har till syfte att driva kärnkraftsfrågan framåt i länderna.

Elproduktionen i Norge: vattenkraft, kol, olja, gas, vindkraft. 18 MW el underskott som måste importeras. Behov av baskraft i form av kärnkraft. Industrin (stål- och kemiindustrin) har stort el-behov och bristen på el hindrar etableringen av nya industrianläggningar i kommunerna. Ny industri med stort elbehov, batterifabriker och datacentraler.

Kärnkraft kommer att kunna möjliggöra nya industrietableringar. 67 % är positivt inställda till kärnkraft i Norge. Den norska energikommissionen konstaterade i sin rapport 2021/22 att Norge har stort behov av ny el. 2050 behöver Norge öka kraftproduktionen 150-390 TWh. Mer än en fördubbling på 25 år.

I Danmark beslutade Folketinget (riksdagen) om ett förbud mot atomkraft 1985. Danskt näringsliv har 2024 genomfört en studie om kärnkraft som en möjlig del i den danska energimixen. Behovet av el i Danmark påminner om det i Norge. Samtidigt är det en stor oro för kärnkraft hos den danska allmänheten

Beslut

Rapporten anses som mottagen.

15. Rapport från möte med nätverket Norska kärnkraftskommuner, NKK, 2025-02-26.

Haldens kommun är en av 62 kommuner i NKK och kommunen är även medlem i europanätverket GMF. De norska kommunerna önskar ett erfarenhetsutbyte med KSO. Ordföranden och KSO- samordnaren deltog i ett Teamsmöte med NKK den 26/2. NKK är ett kunskapsnätverk för medlemskommunerna, en demokratisk gräsrotsorganisation. NKK ska klara att föra en saklig diskussion kring energi och kärnkraft. NKK bildades den 31/5 2024. Ord-förande är kommun-styrelsens ordförande i Haldens kommun, Fredrik Blom (M). Samordnare är Åsmund Bråtekas, Halden kommun.

NKK har begärt att Statsrådet/regeringen ska tillsätta en nationell utredning om möjligheter och förutsättningar för kärnkraft i Norge. Ett beslut har tagits om en utredning (uppfattas så). NKK:s motiv för en utredning om kärnkraft är att detta är viktigt för att lösa natur- och klimatfrågor och för industriell konkurrenskraft och el till rimliga priser. Detta skulle också skapa nya arbetstillfällen och även intäkter för kommunerna som kan bidra till social stabilitet och optimism i kommunerna.

Industrin har bildat bolaget Norsk Kjernekraft som pushar för ny kärnkraft gentemot regering och Storting (riksdag). Driver ett antal förstudier om SMR i Norge, bl a i Haldens kommun.

Vid mötet diskuterades möjliga samarbetsområden KSO-NKK enligt nedan:

- NKK informerade om ett projektförslag mellan 38 olika aktörer (bl a Vattenfall och Fortum) till Nordiska Rådet rörande kärnavfall och avveckling/rivning i Norden. Ministerrådet har sagt nej till ansökan. Borde finnas ett intresse för projektet menar NKK. Ett koncept finns för att utveckla en gemensam samarbetsplattform. Projektförslaget bör därför tas upp igen.
- Bra med ett erfarenhetsutbyte mellan KSO och NKK, som får utvecklas efterhand.
- KSO kan dela med sig av erfarenheterna från pilotkommunerna och kärnkraftsamordnarens tänkta samverkansprojekt.

Beslut

Rapporten anses som mottagen.

16. Rapport från Teamsmöte den 7/3 med handläggare på Sveriges Kommuner & Regioner, SKR.

Presidiet och KSO- samordnaren deltog vid mötet. SKR är i likhet med KSO representerat i Kärnkraftsprövningsutredningens expertgrupp. SKR önskar utveckla samverkan och samarbetet med KSO. Vid mötet deltog sex handläggare på SKR (planering/byggande, bostadsfrågor, grön omställning industrin, energi- och klimatfrågor, avfallsfrågor/hushållsavfall) och förbundsjuristen Anna Isberg, tillika SKR:s representant i Expertgruppen.

Noteras att det tidigare inte har varit någon direkt samverkan mellan SKR och KSO över drygt 40 år. Samverkan får därför anses vara på tiden. En anledning är enligt handläggarna att kärnkraft inte har varit prioriterat på SKR tidigare. Nu bereds dessa frågor i samhällsbyggnadsberedningen. Det finns också en gemensam nämnare mellan KSO och SKR och det är Kärnkraftsprövningsutredningens expertgrupp.

Slutsatser från mötet:

- Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande 1 och hur SKR och Kärnkraftskommunernas synpunkter kan synkas.
- Fånga upp Kärnkraftskommunernas erfarenheter som är värdefulla för SKR och kommunerna.
- Hur kan SKR och KSO kroka arm och få till ett samarbete i framtiden!?

Beslut

Noteras att det är angeläget att SKR önskar samverkan och dialog med KSO.

Rapporten anses i övrigt mottagen.

17. Externa föredrag vid styrelsemöten under året

Presidiet och samordnaren har diskuterat externa föredrag vid styrelsemöten resterande del av året enligt nedan:

- 9/5 Kommunikationschef Anna Porelius, SKB AB.
- 27/9 Kärnfull Next?
- 21/11 VD Johan Svenningsson, Svenska Uniper alternativt Johan Dasht, Senior Vice President Business Area Generation, Vattenfall (Affärsområde kärnkraft och vattenkraft).

d) Ev. ytterligare förslag på externa föredragshållare? SSM har anmält intresse inför höstens möten.

Fabian Sjöberg nämner storskaliga reaktorer och Micro Modular Reactors, MMR. Företaget Nordic Nuclear AB har ett intressant upplägg.

Vidare noteras att Fortum också av intresse med hänsyn till företagets genomförda förstudie om ny kärnkraft i Finland och Sverige.

Beslut

Ovanstående förslag till externa föredrag ska ligga till grund för mötesplaneringen resterande 2025.

18. Fråga om de lokala säkerhetsnämndernas informationsuppdrag enligt förordning och allmänhetens frågor som rör ny kärnkraft och SMR- förstudier i berörda kommuner.

Formellt sett så regleras säkerhetsnämndernas verksamhet i Förordningen (2007:1054) med instruktion för lokala säkerhetsnämnder vid kärntekniska anläggningar och lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet.

Presidiet och samordnaren har diskuterat information till allmänheten och formerna för detta. Det framkom då att det är önskvärt att försöka öka antalet besökare till de allmänna möten som anordnas av nämnderna. Samtidigt så uppfattade de förtroendevalda/nämndernas ordförande att det idag finns ett stort intresse från allmänheten för frågor som rör ny kärnkraft och de förstudier kring SMR- reaktorer som bedrivs i bl.a.

KSO- samordnaren har därför kontaktat Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) i frågan för att efterhöra myndighetens syn på säkerhetsnämndernas informationsuppdrag eftersom frågor rörande ny kärnkraft har stor fokus för närvarande och de närmaste åren samt troligen även mer långsiktigt. Notera även Kärnkraftsprövningsutredningens bedömning om behovet av lokala säkerhetsnämnder i samband med nyetablering av kärnkraft. Se ärende 4 ovan. Frågor som upptar både statens/myndigheternas/säkerhetsnämndernas och berörda kommuners tid. SSM har svarat att frågan är av intresse och behöver diskuteras internt på myndigheten. SSM:s svar inväntas.

KSO- samordnaren informerar om att SSM har lämnat ett svar den 20/3. Av svaret framgår bland annat att det finns tre områden:

- 1) befintlig kärnkraft,
- 2) slutförvar,
- 3) ny kärnkraft.

Dagens förordning med instruktion för de lokala säkerhetsnämnderna omfattar alltså inte frågor kring ny kärnkraft eller ansökningar om ny kärnkraft. SSM har dock en ganska pragmatisk syn på vilken information som myndigheten kan ta upp på LSN-möten. SSM avser t.ex. att ge information om processen för tillstånd kopplat till ny kärnkraft vid ett säkerhetsnämndsmöte i Varberg i maj. SSM överväger att ta upp frågan i sitt remissvar till regeringskansliet på Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande 1 när det gäller att regeringen borde överväga att säkerhetsnämndernas instruktion skulle omfatta alla tre områden enligt ovan. Samtidigt finns det vissa "problem" - de kommuner som inte har en lokal säkerhetsnämnd (eller ingår i KSO) omfattas inte. Inriktningen från myndigheten är trots detta att det troligen går att hitta en lösning.

SSM skulle gärna se att KSO och myndigheten arbetar fram en struktur för informationsutbyte - årliga möten? Vid dessa möten kan SSM informera om allehanda frågor (ingen förordning som styr vad).

Beslut

Styrelsen anser att dialogen med SSM är positiv och KSO- samordnaren får i uppdrag att gå vidare i dialogen med myndigheten.

19. Frågan om serviceavgifter till KSO från säkerhetsnämnderna.

SSM:s påtalande till säkerhetsnämnderna om nämndernas budgetpost ”Medlemsavgifter” till KSO. Se gemensam svarsskrivelse om serviceavgifter från de lokala säkerhetsnämnderna till SSM 2025-01-24.

Ordföranden menar att detta kommer att lösas genom säkerhetsnämndernas serviceavgifter till KSO.

Beslut

KSO noterar att frågan om serviceavgift till Samarbetsorganet hanteras av respektive lokal säkerhetsnämnd.

20. Inbjudan till konferensen Folk och Forskning dialog om framtidens elektrifiering den 8/5 i Uppsala - Föreningen Vetenskap & Forskning.

”En snabb och omfattande utbyggnad av elkraften är nödvändig för att Sverige ska klara klimatmålen. Beslutsprocesser i kommuner och regioner är avgörande. Vilka utmaningar står er kommun eller region inför just nu? Ett av konferensens teman är elektrifiering, där bland annat följande frågor kommer att diskuteras:

- Vilken grad av elektrifiering krävs för att möta klimatmålen?
- Hur fungerar Sveriges elnät? Hur hänger det samman med övriga Europas?
- Behövs kärnkraften? Vilken teknisk utveckling pågår?
- Hur ska elen prissättas? Vilka andra styrmedel finns?
- Hur ska vi hantera konflikter om markanvändning?”

Arrangören anser att kommunernas perspektiv är särskilt viktig i denna dialog och önskar samverkan med KSO och ser gärna kärnkraftskommunernas medverkan vid konferensen. Arrangören har beviljats finansiering från Världsklass Uppsala, vilket innebär att de kan stå för resa och boende för (ett begränsat antal) deltagare. Då krävs anmälan senast den 20 mars.

Webblänk: [Välkomna till Folk och Forskning - Vetenskap & Allmänhet](#)

Beslut

Inbjudan noteras som mottagen.

21. Övriga frågor.

- a) Organisatorisk förändring i Östhammars kommun fr.o.m. den 1/2 som medför att det administrativa stödet till KSO som Kersti Ingemarsson har stått för övertas av Eva Andersson. Kersti är fortsatt lokala säkerhetsnämndens sekreterare.

b) Pågående översyn av KSO:s mediestrategi från 2020. rapport . Funderingar kring sociala medier som är relevanta för KSO. Följer diskussionerna i olika LSN. Nyttjar kommunikationsresurser i kommunerna. Kan KSO ev. göra detta i någon form? Samordnaren kontakta kommunikationsansvariga i kommunerna för avstämning.

22. Externt föredrag från Blykalla AB

Vid dagens sammanträde medverkar Blykalla AB:s VD Jacob Stedman och företagets chefsjurist, Thérèse Burman.

Företaget Blykalla bygger ett bly kylt SMR-koncept, som är det första i sitt slag. Det främsta problemet för mer långvarig användning av flytande bly är att det kan korrodera och erodera strukturer av rostfritt stål. Genom att utveckla ett patenterat aluminium legerat stål som uppvisar perfekt korrosionsbeständighet har företaget löst utmaningen med att använda bly som kylmedel i kärnreaktorer. Denna patenterade lösning kommer att användas för att skydda SMR- bränslekapslarna mot korrosion.

Blykallas mål är att bygga Europas första avancerade SMR, som inte är en lättvattenreaktor, den så kallade SEALER- reaktorn. Det finns ett 60-tal olika SMR- designer internationellt. Blykalla är det tredje företaget bland övriga i sin utveckling/mognad enligt OECD/NEA. Framför allt när det gäller materialfrågan/utvecklingen. Företaget tittar på ett antal möjliga platser i Sverige och hoppas att inom ett år kunna lämna in en ansökan för att bygga en SEALER 1 reaktor. Fördelarna är bland annat en lägre byggkostnad, anläggningarna kan troligen etableras närmare konsumenterna, den hög gradiga ångan kan kopplas till fjärrvärmenätet och på sikt ser företaget gärna att bränslet kan upparbetas.

Blykalla bedriver en förstudie om en bly kyld SMR- reaktor i Oskarshamn, som är en icke nukleär test- reaktor. Företaget SMR AB bygger testreaktorn och detta är ett joint venture mellan Blykalla AB och Uniper. Företaget har fått bidrag från Energimyndigheten och 200 miljoner från ett EU- program. Den 3/2 2025 togs ett historiskt spadtag av näringslivs- och energiminister Ebba Busch för en elektrisk testreaktor på Simpevarps halvön där Oskarshamnsverket ligger.

Ur ett leverantörsperspektiv vill Blykalla utveckla en ny teknik och få fram nya leverantörer på marknaden så att en ansökan kan lämnas in för ett principbeslut av regeringen. För detta krävs en tillstyrkan genom ett kommunalt veto så att regeringen kan ta hänsyn till samlade samhällsintresset i sitt beslut. Som leverantör anser Blykalla det viktigt att kunna tillhandhålla den information kommunerna behöver i en strategisk miljöbedömning. Sökanden har i uppdrag att göra detta i nära samverkan med berörd kommun. Samtidigt sker det en ständig teknisk utveckling så förändringar kommer att ske över tid. Leverantörerna måste kunna visa att man kan ta hand om bränslet på bästa sätt.

Kärnkraftsprövningsutredningens expertgrupp kommer under året att diskutera ett nytt avfallsprogram för nya typer av kärnbränsle. Blykalla undersöker annan typ av bränsle som möjliggör eventuell upparbetning för cirkulär ekonomi och mindre avfall. Det gäller nu att säkerställa ett nytt avfallssystem för alla intressen inför framtiden. Många utmaningar finns i sammanhanget. Ordföranden understryker utmaningarna med ett nytt avfallssystem. En fråga är exempelvis om olika reaktortyper kan hanteras på ett ställe?

Ann-Charlotte Stenkil ställer en fråga om hur miljövänligt bly är och hur avfallet tas om hand och säkerheten och restprodukterna. Om man har onda avsikter är det lätt att komma över avfallet? Av svaret framgår att bly har farliga inneboende egenskaper. Blyet renas och byts inte ut under drifttiden utan tas om hand och renas för att kunna återanvändas i en annan reaktor. Blyoxid är farligt, men det stelnar utanför reaktorn och kan tas om hand. Efter ett par år tas bränsle ut ur reaktorn. Del av reaktorn ligger delvis under jord.

Fabian Sjöberg ställer en fråga om vilka tankar Blykalla har kring slutförvaring? Ur ett kommunalt perspektiv så finns det oklarheter om ny kärnkraft om vilket avfall och vilka aktörer som ska ta om hand avfallet i Forsmark. Dessutom en blandad ägarstruktur och eventuella utländska ägare.

Av svaret framgår att diskussioner förs i Expertgruppen. SKB AB är inte intresserade av att köpa in sig och har inget ansvar för nytt avfall. Staten bör därför ha en roll i sammanhanget. Jämför ESS där man av olika skäl inte har kunnat hantera avfallet inom nuvarande avfallssystem. Därför finns ett behov av ett nytt system som medger att leverantörer kan ansluta sig till systemet efterhand som det utvecklas. Svenska leverantörer som uppfyller kraven bör kunna ansluta sig till systemet. Dessutom finns internationella konventioner att följa.

Samordnaren ställer frågor om tidplanen för den elektriska testreaktorn i Oskarshamn. Av svaret framgår att testreaktorn byggs i två faser. Första blyet kan troligen flöda till hösten 2025. Fas två är om ett år. Sedan simuleras olika händelser och resultat erhålls efterhand med målet att kunna ansöka om ett principbeslut hos regeringen.

Samordnaren ställer även en fråga om företaget verkar på den internationella marknaden? Av svaret framgår att Blykalla har fokus på den första SMR- reaktorn i Sverige. Samtidigt samarbetar företaget med ett ukrainskt bolag med anledning av att landet är intresserat av små utspridda SMR av säkerhetsskäl.

23. Avslutning.

Ordföranden framför ett stort tack till Blykallas representanter och tackar styrelsen för bra diskussioner samt avslutar sammanträdet.

Andreas Erlandsson
Ordförande

Ted Lindquist
Samordnare/Gen.sekr.